

PŘIVÍTÁME HOSTY Z POLSKA

V roce 2011 se stala naše obec členem Euroregionu Silesia. Hledali jsme možnost partnerské spolupráce s obcí v polské části Slezska a tím i čerpání prostředků Evropské unie na přeshraniční spolupráci. Hledání nebylo snadné. Ekonomicky prosperující Polsko se chová ve veřejné správě velice racionálně a nedopustilo nákladově náročné rozdrobení veřejné správy. Jednotlivé obce - gminy jsou počtem obyvatel značně větší, než jsme tomu zvyklí u nás a sdružují jednotlivé části - solectwa, které mají i několik tisíc obyvatel.

V polovině letošního roku projevil zájem o navázání partnerských vztahů obec Kornowac. K prvnímu setkání představitelů obcí došlo 26. července. Branku zastupovali starosta **Bc. Radim Šnek**, zastupitel **Bc. Vladimír Vícha** a školu reprezentovala **Mgr. Veronika Týnová**.

Doprovázely je tajemnice české části Euroregionu Silesia **Ing. Galuszková-Novotná** a ředitelka polské části **Daria Kardaczyńska**.

Jednání v Kornowacu mělo ryze pracovní charakter. Byl představen projekt místní základní školy (Szkoły Podstawowej) v Kornowa-

cu-Rzuchowě a nabídnuta partnerská úloha v tomto projektu naší škole. V doprovodu starosty a místostarosty Kornowacu jsme navštívili - část (solectwo) Rzuchów, kde jsme si prohlédli základní školu, školku, kulturní dům, hasičskou zbrojnicí a přilehlé hřiště s umělým povrchem. Rzuchów má tisíc obyvatel, místní škola má sto dětí ve škole i školce, což odpovídá naší Brance.

Setkání bylo zakončeno pracovním obědem, při kterém Bc. Radim Šnek pozval představitele Kornowacu na oslavy 100. výročí naší školy. Pozvání bylo přijato a polské hosty uvítáme na našich oslavách v závěru září.

Na základě této návštěvy se naše škola zapojila do projektu školy v Kornowacu-Rzuchowě. Máme připraven projekt „Zahradní pavilon česko-polského setkávání v areálu ZŠ v Brance.“ Projekt zahrnuje výstavbu pavilónku v zahradě naší školy a první setkání obcí Branka a Kornowac v září příštího roku. Podíl prostředků Evropské unie by měl činit cca 75 % nákladů (30 000 eur, v přepočtu cca 760 000 Kč). V průběhu I. česko-polského setkání by v tomto zahradním pavilónku mělo dojít v poledne, po odeznění zvonů v kapli sv. Trojice, k podepsání partnerské smlouvy mezi starosty obcí Kornowac a Branka u Opavy.

Bc. Vladimír Vícha

**Vedení obce spolu se Základní školou a Mateřskou školou
Branka u Opavy vás srdečně zvou
v sobotu 28. září a neděli 29. září na**

OSLAVY 100. VÝROČÍ ZAHÁJENÍ VYUČOVÁNÍ V DNEŠNÍ BUDOVĚ ŠKOLY

Program:

sobota 28. září

- 13.30** vystoupení Dechového orchestru Hradec nad Moravicí
- 14.00** vystoupení pěveckého sboru Základní umělecké školy Hradec nad Moravicí pod vedením Olgy Kitouni Golhové
slavnostní odhalení pamětní desky na budově školy
- 14.30** den otevřených dveří v základní a mateřské škole
výstava fotografií z historie školy, výstava kronik

neděle 29. září

- 14.00** školní akademie základní a mateřské školy v Kulturním domě v Brance u Opavy

PŘEDALI JSME NAŠI POMOC HOŘÍNU

Jak jsme vás informovali v minulém čísle Braneckého zpravodaje, uspořádala naše obec v červnu dobrovolnou sbírku mezi občany na pomoc letošními povodněmi postižené obci Hořín, která se nachází asi dva kilometry severně od Mělníka. Všechny nás překvapila míra solidarity braneckých občanů, kteří na obecní úřad přinesli neuvěřitelných 42 000 Kč a na jednání zastupitelstva jsme schválili 58 000 Kč jako příspěvek obce. Celkem jsme tedy poskytli částku 100 000 Kč. Se starostou **Bc. Radimem Šnekem** jsme 2. července navštívili Hořín a předali náš společný dar osobně starostovi tamní obce **Jaroslavu Vrbovi** (na snímku).

Obec Hořín sice loni do-
stavěla protipovodňovou
hráz, ale letos bohužel chy-
bělo 30 cm výšky této hrá-
ze, aby obec zachránila od
devastace. Podle Jaroslava
Vrby nemá čistě svědomí
firma Povodí Labe, která
začala pozdě regulovat hladinu řeky. Hořínský starosta nás informo-
val o všech třech katastrofálních záplavách, které obec postihly za
posledních jedenáct let. Sdílel nám, že letos za zhruba čtrnáct dnů od
opadnutí vody již vyvezl 2 000 t odpadu a úklid ještě neskončil. Také
nás informoval, jak probíhaly záchranné práce při povodních v le-
tech 2002, 2006 a letos. Zatímco v roce 2002, kdy obec postihla první
velká povodeň, nikdo nevěděl, co má pořádně dělat, by se záchrana
obce dala nazvat jedním velkým chaosem. Při letošních povodních
již využili zkušenosti z let minulých a podle starosty všechny složky
záchranného systému fungovali na jedničku.

Jaroslav Vrba nám ukázal protipovodňovou hráz a nejvíce postižená
místa. Dívali jsme se v prvním patře obecního úřadu i z okna, ze kte-

rého nastupoval do lodi, když obhlížel obec těsně po za-
plavení. Výška vody dosahovala v to-
mto místě asi 4 m. Museli jsme uznat,
že se Hořín za po-
měrně krátkou do-
bu rychle vzpama-
toval z katastro-
fy. V obci panoval
cílý ruch a lidé se

snažili své domovy opět uvést do původního obyvatelného stavu.
Při loučení nám Jaroslav Vrba řekl, že v souvislosti s naším darem
je mrzí jedna věc. Nemůže osobně poděkovat všem dárcům, kteří
se na této finanční pomoci podíleli. Požádal nás, abychom jim
všem velmi poděkovali, což tímto činíme. Ing. Ivo Widhalm

POPLATEK ZA ODVOZ ODPADU

Ještě do 30. září máte čas na
zaplacení poplatku za odvoz
odpadu. Termín si pohlídejte,
ať pak jako dlužníci nemáte
zbytečné starosti. (oú)

SRPŽŠ PŘIPRAVUJE NEJEN BĚHY

Po loňském úspěšném prvním
ročníku připravuje i letos SRPŽŠ
pro děti SPORTOVNÍ DOPOLED-
NE. Opět bude ve znamení bě-
žeckých disciplín na našem hřišti.
Mělo by se uskutečnit 20. nebo
21. září podle aktuální předpo-
vědi počasí.

Pomalou už dozrávají na zahrád-
kách dýně. Na konci října je bu-
dou děti potřebovat. Uskuteční
se totiž DÝŇOVÁNÍ, při kterém se
tyto plody léta budou pod ruka-
ma dětské fantazie proměňovat
v pozoruhodné výtvary.

Loni pozvalo SRPŽŠ do našeho
kulturního domu divadlo pro děti.
I tuto úspěšnou akci chce v listo-
padu zopakovat. (r)

KNIHOVNA OTEVŘENA

Po prázdninách je už opět pra-
videlný provoz v naší knihovně.
Otevřena je každý čtvrtek v době
od 16.00 do 18.00 hodin. Sledujte
na webových stránkách obce
<http://www.branka.eu/obecní-knihovna/>
odkazy na další knihovny a celo-
státní knihovnické akce! (oú)

BRANECKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Obecní úřad Branka u Opavy.
Redakční rada: Pharm. Dr. Tomáš Andrysek Ph.D.,
Mgr. Milan Bátor, Ing. arch. Jana Grodová
a Vladimír Vícha., tisk: OPTYS s.r.o.
Uzávěrka tohoto čísla byla 3. 9. 2013.

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA JE 10. 11.
Své příspěvky dodejte na Obecní úřad
Branka u Opavy nebo pošlete e-mailem
na adresu: obec@branka.eu

NA KOLECH PŘES ROZHLEDNU

Obecní úřad připravil na poslední červnovou sobotu první ročník „Cyklistického výletu“. Zúčastnilo se ho na dvě desítky cyklistů. Počasí pro tento výlet bylo už od rána dokonalé, takže nic nebránilo vyjet ven do přírody. Trasa vedla údolím Raduňky přes Jakubčovice s přestávkou u tamní rozhledny a dojezdem do Záviliší v Hradci nad Moravicí. Tam bylo pro cyklisty nachystáno občerstvení v podobě opékání buřtů (*na snímku*). Navíc se tam malí cyklisté mohli projet na koni, čehož využily všechny děti a moc se jim to líbilo. Projížďku nám zajistila **Boženka Weihrichová**, za což jí patří velký dík. Jestliže se prvním cyklovýletem podařilo nastartovat novou tradici v Brance, pak už se všichni těšíme na příští rok a jeho druhý ročník. Všem letošním účastníkům cyklistického výletu děkujeme, že přijali pozvání na tuto sportovní společenskou akci!

Text a foto: Markéta Grimová

SENIORI ZA POZNÁNÍM

Senioři z Branky jsou zkušenými cestovateli. Postupně se stávají znalci historických, technických památek, poutních míst i přírodních zajímavostí. Při svých zájezdech získávají přehled o historických, společenských, národnostních souvislostech daných míst a událostí s nimi spojenými. Výběr trasy zájezdu není jednoduchý,

protože „všude už byli“. I v letošním roce nebylo rozhodování snadné. Na jedné straně byla velkorysá nabídka senátora ČSD MUDr. **Vladimíra Plačka**, ředitele Ústavu sociální péče pro tělesně postižené v Hrabyni, na výhodné využití autobusu ústavu, na druhé straně skutečnost, že staříky autobus nemůže vyjíždět za hranice republiky. Nabídl jsem seniorům zájezd do mému srdci milému okolí. Trasa dostala dva názvy - „Krajem břidelice a dětství matky Ivv Joy Adamson“ a druhý „Po stopách Carla Weissshuhna“. Známy továrník a podnikatel byl pradědečkem opavské rodačky a světově proslulé ochránkyně přírody a divokých zvířat. Zájezd se uskutečnil 10. července a o navštívených místech se dočtete na straně 12.

Text a foto: Bc. Vladimír Vícha

PŘEDSTAVUJEME KORNOWAC

Kornowac má tři místní části (jednou z nich je Rzuchow). V každé je základní škola, školka a sportovní hřiště. Obec leží při hlavní silnici Ratiboř - Rybník nad známým obchodním centrem Auchan. Má necelých 5 000 obyvatel a rozlohu 27 km², z níž velkou část představují lesy, a to včetně části parku cisteriánského kláštera v Rudách. V Kornowacu je pět mysliveckých sdrúžen! Na katastru obce jsou dvě rozhledny. Této oblasti přezdívali Poláci „zelené plíce Slezska“. Při naší návštěvě jsme se v neformální besedě dověděli o tamním aktivním Klubu slezských hospodů, třech soutěžních fotbalových týmech, přemnožení černé i jelení zvěře působící škody v nedalekém arboretu i povinné výuce německého jazyka v místních školách. Hostitelé se živě zajímali o sociální systém u nás a také o korupci ve státní správě (takovou má naše republika pověst).

Bc. Vladimír Vícha

FOTO SOUTĚŽ

Obecní úřad v Brance u Opavy vyhlašuje foto soutěž. Zájemci mohou své fotografie obce a jejího blízkého okolí dodat na obecní úřad osobně, nebo poslat elektronicky mailem na adresu obec@branka.eu. U takto zaslaných fotografií je třeba uvést autora. Vzhledem k tomu, že nejlepší fotografie budou použity už do obecního kalendáře pro rok 2014, je uzávěrka soutěže 31. října 2013. Nejlepší fota budou oceněna.

Ing. Ivo Widhalm, místostarosta

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se uskuteční v pátek 25. října od 14.00 do 22.00 hodin a v sobotu 26. října od 8.00 do 14.00 hodin.
Volební místností v Brance u Opavy je přísálí kulturního domu.

8. ZÁŘÍ 1913 BYLA SLAVNOSTNĚ OTEVŘENA ŠKOLA, KTERÁ SLOUŽÍ DODNES

Sto let v životě školy není tak dlouhá doba jako v životě člověka. Ta naše v Brance vychovála a vzdělávala zhruba pět generací. Každý žák má ve své paměti uchovány vzpomínky na svého učitele či učitelku, pana ředitele nebo ředitelku. V branecké škole působili minimálně čtyři ředitelé, kteří délkou svého působení a hlavně svým osobním přístupem formovali profil školy. Kromě toho, že vzdělávali a vychovávali své žáky, vnesli do života školy i kus svého „já“.

Čeněk Kanclíř (1911 - 1933)

Narodil se v Příboře na Moravě, kde také vystudoval učitelský ústav. Dvaadvacetiletý Čeněk Kanclíř byl 1. 9. 1898 ustaven učitelem na obecné škole v Hradci. Do Branky nastoupil 1. 12. 1911 po třináctiletém působení v Hradci. Byl důvěrným přítelem **Petra Bezruče**, který u něj trávil každoročně svou dovolenou. A nejen to! Dne 20. 8. 1912 se zúčastnil i položení základního kamene nové školy v Brance. V r. 1930 v budově školy, kde Kanclířovi bydleli, složil Petr Bezruč báseň *Stužkonoska modrá*, kterou vlastnoručně vepsal i na poslední stránku školní kroniky. Byla vedena v letech 1871 - 1948.

Čeněk Kanclíř byl velkým vlastencem, propagátorem myšlenky vzájemné pomoci. Byl dobrým muzikantem, navcíchoval s dětmi několikrát do roka divadelní hry, byl také varhaníkem a dirigentem kostelního sboru. Širokou veřejností byl vážen a uznáván.

Bohumil Tomšík (1934 - 1949)

Vystudoval učitelský ústav v Polské Ostravě, před nástupem do Branky působil v Kateřinkách a v Hlavnici. Do Branky přišel 1. dubna 1913. Jeho působení ve škole přerušily dvě světové války. Ta první pro něho znamenala pět let dobrodružného života na východní frontě, kde se mj. podílel na

převozu carského pokladu. Do své vlasti se vrátil lodí z Vladivostoku jako kapitán ruských legií. Od r. 1920 působil v Brance jako učitel. Řídícím učitelem tu byl ustaven 1. 4. 1934. Zajímal se o politický život a zastával i funkci starosty obce.

Byl velkým milovníkem přírody. Na jaře 1934 nechal rekonstruovat školní zahradu. Byl také rybářem, místním porybným a myslivcem. Z branecké školy odešel 1. 9. 1936 do nového působiště v Jaktarži. Správu školy po něm přebíral učitel **Šimon Vozdecký**. Za 2. světové války byl Bohumil Tomšík situací donucen uprchnout před zatčením z Branky a skrýval se do konce války u známých na Ostravsku. Školní rok 1945/1946 již opět zahájil jako ředitel školy a v této funkci tu působil až do r. 1949.

Alois Chovanec

Alois Chovanec z Branky byl ustaven správcem školy v r. 1938. Jenže začala 2. světová válka a ta výrazně narušila chod školy. Ještě v tomtéž roce (3. listopadu) přišli do Branky dva noví učitelé německé národnosti. Po válce začalo pravidelné vyučování 15. května 1945. Správcem školy byl znovu ustanoven učitel Alois Chovanec. Mj. se zasloužil o uchování 204 českých knih z knihovny, které měl za války uschovány doma. 15. června 1945 převzal správu školy po Aloisi Chovancovi **Antonín Černoch**.

Antonín Černoch (1949 - 1980)

Nastoupil do zdejší školy v r. 1941 jako učitel. Po onemocnění Bohumila Tomšíka byl 27. ledna 1949 pověřen Okresním školským výborem v Opavě jeho zastupováním. Ředitelem školy byl oficiálně jmenován od 15. 9. 1949. Antonín Černoch byl nejen pedagogem, ale i člověkem velice angažovaným ve veřejném životě obce. Byl členem řady spolků v obci, myslivcem, muzikantem ap. Do kroniky Národní školy Petra Bezruče v Brance, započaté v prosinci 1948, o něm **Mgr. Helena Sonnková** zapsala: „*Antonín Černoch působil na zdejší základní*

DĚTI CHODIT DO NOVÉ ŠKOLY V BRANCE

škole plných 39 let, od roku 1941 jako učitel, od roku 1949 do roku 1980 ve funkci ředitele školy. Bylo to jeho první místo a byl mu věren až do odchodu do důchodu. Byl skromný, pečlivý, zodpovědný v práci. Byl příkladem svědomitého člověka. Všechn svůj volný čas věnoval škole, žákům, práci v obci.“

Mgr. Helena Sonnková (1980 - 1998)

Čtrnáct let působila v Brance jako učitelka a 1. září 1980 byla jmenována do funkce ředitelky školy. Vykonávala ji až do r. 1998, což znamená, že ve škole působila 32 let. Za jejího působení došlo ve škole k výrazným změnám. Několik let přímo ve školní budově působila opavská Lidová škola umění, obor hudební a výtvarný. Ale hlavně se v r. 1989 nastěhovala do budovy školní družina a v přízemí byla zřízena jídelna s výdejnou jídel. Jídelna v budově školy byla velkou výhodou, protože odpadlo přecházení s dětmi do mateřské školy, kde se do té doby žáci stravovali.

Jak vzpomíná na svou ředitelku Mgr. Helenu Sonnkovou učitelka **Mgr. Vlasta Skřontová?** „U svých žáků měla přirozenou autoritu. Ráda jim předávala své životní zkušenosti a vlastním příkladem je nenásilně učila lásce k národu, bohaté historii obce a regionu, rodičům, prarodičům, čestnému jednání a zodpovědnému chování. Dávala možnost žákům školy uplatnit

nejen talent ke vzdělání a učení, ale také k individuálnímu rozvíjení sportovního, výtvarného, dramatického či hudebního talentu.“

Mgr. Hana Šatalová (1998 - dosud)

V srpnu 1998 jsem nastoupila na zdejší školu. Ve své práci jsem navazovala na svou předchůdkyni Mgr. Helenu Sonnkovou. Škola byla nadále trojtřídní s 1. až 4. ročníkem. V prvním roce svého působení ve spolupráci s obcí jsme požádali Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (MŠMT) o změnu v síti škol, o zřízení 5. ročníku. Od r. 1999 je škola nadále trojtřídní s 5. ročníkem navíc.

K výrazné změně ve školství došlo v lednu 2003, kdy základní škola byla společně s mateřskou sloučena v jeden právní subjekt. Právní subjektivita přinesla školám řadu změn. Nejen větší pravomoci ředitelů a samostatnost škol, ale i více práce a starostí. K zefektivnění výuky (samostatná tělocvična, víceúčelové hřiště) přispěla i obec pūdnl přístavbou a rekonstrukcí celé budovy v r. 2005.

Velký přelom ve školství znamenal r. 2007. Postupně doznívala výuka podle učebních dokumentů „Základní škola“ a každá škola začala zpracovávat školní vzdělávací program podle rámcového vzdělávacího programu MŠMT a svých podmínek. V naší škole je vzdělávací program založen na poznávání,

respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Snahou celého kolektivu je vytvořit pro žáky radostné pracovní prostředí, aby si děti ze školy odnášely jak potřebné trvalé vědomosti a kompetence, tak pozitivní motivaci pro celoživotní vzdělávání. Prioritou školy je i stoprocentní zapojení žáků ve školní družině a jejich kroužcích. Pro činnost školy je přínosem velice dobrá spolupráce se zřizovatelem, sdružením rodičů a přátel školy, školskou radou a dalšími školskými zařízeními.

1913 - 2013

PŘED STO LÉTY ZAČALY

ZAMYŠLENÍ A VZPOMÍNKY NA LÉTA PROŽITÁ VE ŠKOLE

Učitelské povolání je poslání. Kromě lásky k dětem by měl učitel mít nejen odborné a pedagogické vědomosti, umět učivo vysvětlit, ale i přirozenou autoritu, být spravedlivý, důsledný pochopit děti a obětovat žákům i svůj volný čas.

Každý rok, když jsme pozváni Základní uměleckou školou v Hradci nad Moravicí na výchovný koncert žáků, si v koncertní síni připomenu své začátky. Před 34 léty přesně v této místnosti byla pátá třída a já jsem začala svou učitelskou kariéru. Velice ráda na tuto dobu vzpomínám. Ve třídě bylo 39 dětí, mezi

žáky z Hradce a okolí byli i z Branky Petr Bárta, Tomáš Kuzník, Alžběta Kuzníková (prov. Cibulková), Mgr. Martina Grodová (prov. Herrmannová) a další. Ve školním roce 1980/1981 začala tzv. nová koncepce (výuka množin). Přešla jsem do školní budovy u mostu a kromě toho, že jsem byla třídní učitelkou, začala jsem vyučovat matematiku a fyziku v 5. - 9. ročníku. V tu dobu měly páté třídy 42 žáků, ostatní kolem 38 - 39. Přesto si nevzpomínám na žádné velké kázeňské problémy, ale na pracovní atmosféru ve vyuce, přirozenou autoritu, na přátelské vztahy se všemi dětmi, na výsledky, kterých žáci dosahovali. Připravovali jsme se k přijímacím zkouškám na střední školy, které byly i kontrolou učitelské práce, na matematické, fyzikální olympiády, soutěže v programování, ve škole probíhaly fyzikální a matematické soutěže. Mezi úspěšnými žáky olympiád byli z Branky Ing. Martin Vítek, Ph.D. - zúčastnil se olympiád z programování (3. místo v kraji), fyziky (8. místo v kraji) i z matematiky. Rovněž jeho bratr Mgr. Aleš Vítek, Ph.D. byl úspěšným řešitelem matematické olympiády, dvakrát postoupil do krajských kol, kde se umístil na 5. a 6. místě. Do krajského kola fyzikální i matematické olympiády se také probíjeli a obsadili přední místa sourozenci Ing. Tomáš a Ing. Petr Vítkovi z Branky.

Z mnoha zážitků se svými bývalými žáky vzpomínám, když mě po fyzikální soutěži navštívila Ing. Kateřina Andělová s dortem, který obdržela za přední místo v této soutěži se slovy: „Paní učitelko, přišla jsem se s vámi o tu odměnu podělit, zasloužíte si ji také i vy.“ Dodnes si to pamatuji, protože mě to nejen potěšilo, ale i dojalo. Když promovali sourozenci Ing. Tomáš a Ing. Petr Vítkovi, také jsem byla mile překvapena nejen jejich promočním oznámením, ale i pozvánkou pro třídní učitelku ze základní školy na soukromou oslavu při této příležitosti. Vždy učitele těší, když se bývalí žáci k němu hlásí, a rádi vzpomínají na školní léta spojená s jeho jménem.

Po 19 letech působení na Hradci, na které nesmírně ráda vzpomínám, na všechny

Před sto lety bylo v této budově slavnostně zahájeno vyučování. Dnes pokračuje v její tradici příspěvková organizace ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BRANKA U OPAVY. Jejím zřizovatelem je obec. O to, aby naše škola dobře vychovávala budoucí generaci, byla materiálně zajištěna a měla i patřičné společenské uznání se starají v základní škole (zleva) Jolita Hamplová, Mgr. Zora Stýpová, Táňa Hlízová, Helena Čihálová, Jarmila Schreierová, Mgr. Veronika Týnová, Marie Kubešová, Mgr. Hana Šatalová, Mgr. Martina Kazbundeová, představitelé vedení obce - starosta Bc. Radim Snek a místostarosta Ing. Ivo Widhalm a v mateřské škole Alice Štálcová, Jitka Týnová, Radmila Vichová, Ludmila Smičková, Blanka Vichová a Sárka Jarolová.

Vedení obce vydalo ke 100. výročí naší školy barevný almanach s názvem VĚČNĚ MLADÁ STARÁ BUDOVA. Má 16 stran formátu A4 a zachycuje historii i současnost nejen základní školy, ale i mateřské školy a družiny. Zpracoval jej kolektiv autorů a k dispozici pro každého bude zdarma při oslavách 28. a 29. září.

DĚTI CHODIT DO NOVÉ ŠKOLY V BRANCE

kolegy i žáky, jsem nastoupila do Branky. Z 9. třídy jsem rovnýma nohama vstoupila do třídy první. Bylo přínosem, že mnozí rodiče byli mými bývalými žáky. Práce s malými dětmi je trochu odlišná. Vyžaduje hodně trpělivosti, užší kontakt nejen s dětmi, ale i s jejich rodiči, vymýšlení různých metod a forem práce, jak děti co nejvíce zaujmout, aby je učivo bavilo a chodily do školy rády. K tomu všemu přispívá i školní družina s řadou aktivit a kroužků, na kterou se žáci po vyučování vždy těší.

Po třinácti letech výuky v první třídě, kdy jsem se na konci školního roku nejen jako ředitelka, ale především třídní učitelka společně s dětmi a jejich rodiči radovala z toho, jak se děti naučily krásně číst, psát a počítat, jsem se vrátila z důvodu změny úvazku ředitele zpět k matematice do 2. - 5. ročníku a k matematickým sou-
těžím. Výsledky školního dotazníku loni ukázaly, že i matematika je u dětí oblíbená (uváděly ji na druhém místě za tělesnou výchovou, třetí místo obsadila výtvarná výchova).

Ve funkci ředitelky byly začátky poměrně náročné. Prosadit novou organizaci na pracovišti není vždy jednoduché. Ředitel malé školy kromě toho, že musí učit, je v jedné osobě pedagog, manažer, zástupce ředitele, ekonom i sekretářka. U pedagogických pracovníků je to obdobné. V malém kolektivu musí zvládnout vše, co učitelé velké školy, pokud chceme, aby zde měly děti stejné podmínky ke vzdělávání a výchově jako ve škole plně organizované.

Nyní po 15 letech svého působení v Brance mohu říci, že zásluhou všech zaměstnanců školy se podařilo mnohem více, než jsem napsala do koncepce školy u konkurzního řízení na ředitelku: „Vytvořit takové prostředí, aby děti chodily do školy rády, zřídit počítačovou učebnu a kroužek počítačů, spolupracovat s rodiči, se zřizovatelem a ostatními subjekty v obci.“ Taková tehdy byla má představa. Úzká spolupráce v oblasti řízení mateřské školy s vedoucí učitelkou **Jitkou Týnovou**, moderní výuka s využitím interaktivních tabulí ve všech třídách, školní

Když jsem vybírala fotografie k těmto čtyřem stranám o škole, které připravila Mgr. Hana Šatalová, padly mi do oka dvě. Na straně 5 je na ní nejen velká osobnost branecké školy ředitel Antonín Černocho, ale mezi dětmi je i školačka Hanka Šatalová. Jistě ji poznáte, stejně jako ostatní její spolužáky. Foto na této straně je symbolické v tom, že o pár desítek let později zachycuje snímek ředitelku školy Mgr. Hanu Šatalovou s Ing. Antonínem Černochem, synem tolik uznávaného ředitele. Přijel na oslavy 750. výročí naší obce v roce 2007. Text a foto: Karel Stuchlík

vzdělávací program „Škola pro každého“, moderní víceúčelové hřiště, nový vzhled školy po rekonstrukci v roce 2005, vybavení novým nábytkem, keramickými tabulemi, počítači a řadou pomůcek, mimoškolní aktivity školy a školní družiny, řada zájmových kroužků (nejen počítačových), které vedou pedagogičtí pracovníci, práce s dětmi i mimo vyučování, perfektní spolupráce se zřizovatelem a v neposlední řadě s rodiči, u kterých se setkávám vždy se vstřícností a ochotou škole pomoci, to vše dohromady tvoří školu takovou, jaká je.

Věřím, že i další léta jako ta předešlá od otevření školy v roce 1913, přinesou dětem našich základní i mateřské školy jen pozitivní výsledky a úspěchy.

TIPY PRO VÁŠ VOLNÝ ČAS

sobota 7. a neděle 8. září OKRESNÍ VÝSTAVA KRÁLÍKŮ, HOLUBŮ A DRŮBEŽE

Bohatá tombola, atrakce pro děti, hudba občerstvení, v neděli ukázka vycviků psů. Areál chovatelů na Bohučovické ulici, po oba dny 8.00 - 17.00 h. Pořádá ZO ČSCH Hradec n. M.

sobota 14. září HASIČSKÁ SOUTĚŽ (více na str. 8)

sobota 21. a neděle 22. září ROZLOUČENÍ S ŘEKOU Poslední sjezd Moravice v letošním roce.

sobota 28. a neděle 29. září OSLAVY 100. VÝROČÍ ZAHÁJENÍ VYUČOVÁNÍ V DNEŠNÍ BUDOVĚ ŠKOLY (více na str. 1)

pátek 4. října, 20.00 h. VINOBRANÍ

Tradiční akce, kterou opět pořádá Hospoda U Mostu v braneckém kulturním domě. K tanci hraje hudba OH band. Bližší informace na plakátech.

VYJDE TO HASIČŮM LETOS?

V sobotu 14. září se uskuteční na hřišti už 29. ročník hasičské soutěže „O pohár starosty SDH Branka u Opavy“. Vzpomeňte si na rozhovor z minulého čísla, kdy na otázku - kdy už konečně vyhraje domácí soutěž - **Roman Dušek** odpověděl: „Zkusíme to letos. Potrénujeme a třeba i to štěstí nám bude přát.“ Nejen štěstí, i podpora diváků je potřebná, takže přijďte naše hasiče povzbudit. Začátek je ve 14.00 h. Letos se poprvé uskuteční i ostrá soutěž mladých hasičů a pochopitelně naši v ní nebudou chybět. (r)

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Letošní prázdniny v mateřské škole byly ve znamení rozsáhlých rekonstrukčních prací. V půdním prostoru bylo dokončeno zateplení stropu nad celým druhým podlažím budovy. Zároveň byla vyměněna střešní krytina, instalovány nové okapy a opraveny komíny. Ve vestibulu u vchodu došlo k výměně oken. Omítka obvodového zdiva byla odstraněna a nahrazena zateplením a novou fasádou. Zatepleny byly sklepní prostory, kde všechny stropy byly pokryty polystyrénem. Po ukončení prací všechny zaměstnance školy čekaly úklidové práce a výzdoba k zahájení nového školního roku. Za tyto převratné změny patří poděkování zřizovateli, kterým je obec Branka u Opavy. Ten zajistil organizaci prací i finance k pokrytí nákladů na rekonstrukci.

Změnou neprošla jen budova, ale také pedagogický kolektiv. Za učitelku **Lud'ku Smičkovou**, která odešla do důchodu, nastoupila učitelka **Alice Štalcerová**.

Provoz mateřské školy byl zahájen již 19. srpna a první týdny byly věnovány přípravě na významnou událost - oslavy 100. výročí zahájení vyučování v současné budově školy. Připravili jsme a nacvičili program na školní akademii. Upravujeme a zdobíme i vnitřní prostor, abychom se měli čím pochlubit při dni otevřených dveří v sobotu 28. září.

V letošním školním roce navštěvuje naši mateřskou školu 42 dětí. Máme pro ně připraveno spoustu akcí a bohatý program. Opět využijeme zájmové kroužky ke zpestření činnosti a předškolní děti budou pokračovat se seznamováním se s anglickým jazykem.

Do nového školního roku přejí dětem, aby se jim u nás líbilo a slížeček v prvních dnech bylo co nejméně. Rodičům přeji, aby byli spokojeni s chodem a programem mateřské školy. Věřím, že naše spolupráce bude i letos tak dobrá jako v minulém školním roce.

Jitka Týnová, vedoucí učitelka

NA STARTU NOVÉHO ŠKOLNÍHO ROKU

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ V KULTURNÍM DOMĚ

Letos se bude první třída vyučovat společně s druhou třídou v podkroví. Třídní učitelkou je **Mgr. Zora Stypová**. Spojené ročníky (třetí a pátý) mají třídní učitelku **Mgr. Veroniku Týnovou**. **Mgr. Martina Kazbundová** je třídní ve čtvrté třídě, která je letos samostatná. Ve třetí až páté třídě vyučuje matematiku **Mgr. Hana Šatalová**.

Naše základní škola má v tomto školním roce 52 žáků. Opět na ně čeká kromě výuky také školní družina se svými aktivitami a zájmovými kroužky (sportovním, počítačovými, anglickým, výtvarným, kroužky „Šikulka“ a „Dobrá pohoda“). Jistě si každý žák vybere podle svých zájmů.

Ve škole čeká děti vyzdobená a nově vymalovaná celá budova, opravené podlahy ve dvou třídách, připravené mají knihy, pracovní sešity, pisanky, prvňáčci balíček školních potřeb v hodnotě 200 Kč (hradí škola). Firma PAPER A s.r.o. dodala dětem sponzorským darem desky na sešity A4. Všichni žáci obdrží sešity zdarma. Jsou hrazeny SRPZŠ. Pracovní sešity i v tomto školním roce opět hradí škola.

V červnu jsme instalovali z projektu Evropské unie „Peníze školám“ třetí pylonovou keramickou tabuli, která je i magnetická, takže ve všech třídách mají žáci nové nejen interaktivní, ale i keramické tabule. Do počítačové učebny jsme přikoupili jeden nový počítač.

V těchto dnech vrcholí přípravy oslav 100. výročí zahájení vyučování v dnešní budově školy, které proběhnou 28. a 29. září. Všichni jste na ně srdečně zváni!

Nový školní rok byl v pondělí 2. září slavnostně zahájen v kulturním domě společně s rodiči, představiteli obce, SRPZŠ a školské rady. Uví-

tali jsme mezi sebou žáky 1. ročníku **Filipa Bártu**, **Marka Nevolu**, **Elišku Gebauerovou**, **Valerii Kudelovou** a **Aničku Grossmannovou**. Starosta **Bc. Radim Šnek** a místostarosta **Ing. Ivo Widhalm** předali dětem pamětní listy a dárky obce. Kornout plný sladkostí dostali prvňáčci od **Lenky Markusové**, předsedkyně SRPZŠ.

Novým žákům přejeme, aby se jim ve škole líbilo, aby byli ve škole spokojeni. Teší se na ně třídní učitelka **Mgr. Zora Stypová**. Do 2. ročníku přibyl **Michael Mička**, který k nám

přešel ze Základní školy Velké Heralce. Po slavnostním zahájení začala již v úterý pravidelná výuka ve všech třídách i činnost školní družiny.

PODĚKOVÁNÍ

28. června jsme se rozloučili s žáky 5. ročníku, kteří nastupují na vyšší stupeň. Jejich jménem děkuji za hodnotné dárky, které obdrželi ke konci školního roku od SRPZŠ.

Za všechny děti děkuji Cukrárně KAMAHAJ, jmenovitě **Janě Kořistkové**, která na ně u žádné slavnostní příležitosti nezapomene.

Při stěhování velkého nábytku před i po malování v době prázdnin jsem byla velice potěšena, že pokud je potřeba, vždy nám rodiče pomohou. Děkuji proto pánům **Černíkovi**, **Toškovi**, **Plachkému**, **Maintokovi**, **Čechovi**, **Onderkovi**, **Bajnarovi**, **Vinárkovi**, **Košnarovi**, **Grimovi**, **Nevolovi** a manželům **Cucovým**.

Děkuji i všem pedagogům a správním zaměstnancům základní školy, **Jitce Týnové** a **Mgr. Romaně Příbylové** za pomoc při úklidu po malování a stěhování stolů, židlí a pomůcek v prvním a druhém týdnu prázdnin.

Stránku připravila: **Mgr. Hana Šatalová**, foto: **Karel Stuchlík**

ODKLÁDEJTE VYSLOUŽILÉ ELEKTROSPOTŘEBIČE NA MÍSTA ZPĚTNÉHO ODBĚRU!

Můžete je
odevzdat
prodejcům
při koupi
nového
spotřebiče

Odevzdejte je
do sběrných
dvorů

Využijte
mobilních
sběrných míst
– informujte se
na obecních
úřadech

Tím, že odevzdáváte vysloužilé
elektrospotřebiče k recyklaci,
šetříte životní prostředí.

www.elektrowin.cz

KAM S VYSLOUŽILÝMI ELEKTROSPOTŘEBIČI?

Zdarma se jich můžete zbavit v některém z míst zpětného odběru, která k tomuto účelu byla vytvořena. Menší elektrospotřebiče jako mixéry, kávovary, žehličky, fény, vrtačky ap. můžete odložit do červených kontejnerů na drobný elektroodpad, které jsou na ulicích Požární a Pod Lesem. Větší elektrospotřebiče jako televize, ledničky, mikrovlnné trouby ap. můžete odložit v Technických službách Hradec nad Moravicí na Opavské ulici vždy ve středu od 13.00 do 18.00 h. nebo v sobotu od 8.00 do 12.00 h.

ELEKTROSPOTŘEBIČE MUSÍ BÝT KOMPLETNÍ

Je ale nezbytné splnit jednu základní podmínku - spotřebiče musí být kompletní, tedy nerozebrané. V takovém případě hradí další nakládání s nimi výrobci a dovozci prostřednictvím kolektivních systémů, které založili. Tato výhoda se nevztahuje na elektrozařízení, kterému již někdo odmontoval důležité části jako například motor, kompresor, topné těleso, buben, plášť ap. (Demontáž a zpracování elektrospotřebičů je činnost zákonem určená pouze osobám s příslušným oprávněním.)

ZA ROZBRANÉ ELEKTROSPOTŘEBIČE DRAZE PLÁTÍME

Nekompletní vyřazené elektrospotřebiče se považují za odpad a náklady spojené s jejich odstraněním jdou k tíži obci. Promítají se tedy do poplatků, které platíme my všichni. Více se dovíte na www.elektrowin.cz.

„CO SE VEJDE DO POPELNICE, TO DO SBĚRNÉHO DVORA NEPOVEZU!“

Vysloužilé spotřebiče patří na místo zpětného odběru. To u nás prakticky nikdo nezpochybňuje. Čím menší ale spotřebič je, tím méně ekologický přístup zpravidla projevujeme. Navzdory snaze kolektivních systémů zajišťujících sběr a recyklaci starých elektrozařízení dosud u některých lidí přezívá krátkozraký přístup - *co se vejde do popelnice, to do sběrného dvora nepovezu!* Ti, kdo takto uvažují, si ale nevidí na špičku nosu. Přispívají k devastaci životního prostředí, protože neumožní, aby byly v maximální míře využity druhotné suroviny. Zároveň prodražují sobě i svým sousedům nakládání s komunálním odpadem. Zatímco systém zpětného odběru starých spotřebičů financují výrobci a dovozci nových elektrozařízení, za komunální odpad platí prostřednictvím veřejných rozpočtů každý z nás.

EKOLOGII A POHODLÍ SPOJUJE „MALÝ KONTEJNER“

Odborníci největšího kolektivního systému v České republice, akciové společnosti ELEKTROWIN, vymysleli způsob, jak proti tomuto krátkozrakému způsobu myšlení bojovat. Dostal název MALÝ KONTEJNER a je určen právě pro odkládání tzv. malých spotřebičů.

PUTUJÍCÍ KONTEJNER JE „MOBILNÍ SBĚRNÝ DVŮR“

Lidé jsou sice ochotni chovat se ekologicky a odevzdávat staré spotřebiče tam, kam patří, nesmí to ale pro ně znamenat zvýšenou námahu. ELEKTROWIN vyšel vstříc těmto požadavkům na ekologické pohodlí a vymyslel tzv. PUTUJÍCÍ KONTEJNER. Svazky měst a obcí tak dostaly možnost nechat přistavit „mobilní sběrný dvůr“ každému doslova „pod nos“.

A osvědčilo se to! Jen za rok 2011 putující kontejnery procestovaly 37 mikroregionů, byly přistaveny ve více než 560 obcích a odvezly přes 230 t vysloužilého elektrozařízení.

Malé kontejnery mají podobnou ambici. Měly by přispět ke sběru spotřebičů, které by jinak skončily mimo síť sběrných míst.

ELEKTROWIN a.s.

Andrla
STAVEBNINY ANDRLA S.R.O.

Hlavní dodavatel je společnost **Den Braven**

Otevíráme NOVÉ MÍCHAČÍ CENTRUM BAREV v Brance u Opavy

Fasádní barvy Interiérové barvy Omítkoviny

STAVEBNINY ANDRLA, Cihelní 260, 747 41 BRANKA U OPAVY, mob. 721626077, 608708540, 725822928, e-mail: stavebniny@andrla.cz, www.andrla.cz

ZAJÍMAVÁ MÍSTA ZÁJEZDU NAŠICH SENIORŮ

Carl Weissshuhn začínal v Brance

Ve středu 10. července ráno jsme symbolicky vyjeli „na trasu“ z Branky. Symbolicky spočívá v tom, že Branka byla prvním místem podnikání **Carla Weissshuhna**. Syn lesníka z Ratibořska, narozený v Rybníku, přijel poprvé do našeho kraje za nemocnou maminkou, která se léčila v Janských Koupelech. Údolí Moravice se mu zalíbilo. Půjčil si nějaké peníze, pronajal mlýn v Brance, kde později rovněž zřídil i pilu a začal zde žít a podnikat. C. Weissshuhn byl Němec a vyznáním protestant.

Složitě národnostní vztahy

Prvním místem reflektujícím historii složitých národnostních vztahů ve Slezsku byla železniční zastávka v Brance. Naší pradědové zde v rámci událostí souvisejících s ukázkovým cvičením sokolů na Hradci, které organizoval **Čeněk Kancilř** (známé jako „hradecká krvavá neděle“), přepadli vlak s opavskými Němci, kteří se po útoku na účastníky sokolské slavnosti na Hradci vítězoslavně vraceli domů. Situace v Brance se obrátila. Vlak byl značně poškozen a němečtí aktivisté byli našimi předky vyzbrojenými laťkami vytrženými z plotu Braneckých železáren surově zbiti. Byla řada raněných, dokonce se i střílelo. Dalším mýjéným místem souvisejícím s problematikou soužití jednotlivých skupin obyvatel ve Slezsku je malebné hradecké nádražíčko. V nedávné době zde místní mladíci záutočili zápalnými lahvami na budovu nádraží. Záminkou byla romská rodina obývající služební byt Českých drah. Nádraží shodou náhod nevyhořelo a pachatelé zasloužené skončili před soudem.

Weissshuhnova silnice a úzkokolejka

My však již uháníme k Žimrovicím po silnici, kterou vybudoval právě C. Weissshuhn. Původní silnice vedla po druhé straně údolí. Podél silnice vybudoval C. Weissshuhn úzkokolejnou trať spojující nádraží v Hradci

s jeho žimrovickou továrnou. Nejsme nejmladší a vláček vozící starý papír lidově nazývaný „pífka“ ještě všichni pamatujeme. Byl oblíbeným dopravním prostředkem trempů naskakujících na vagónky za jízdy. Provoz byl ukončen počátkem sedmdesátých let a koleje byly zalaty asfaltem. Je to škoda, dnes mohl být vláček turistickou atrakcí. C. Weissshuhn chtěl úzkokolejnou trať protáhnout údolím Moravice až do Vítkova. Narazil však na tvrdý odpor tehdejšího vítkovského starosty Dr. Zimmermanna. Ten jednoznačně prosazoval standardní šíři s napojením na hlavní císařskou rychlíkovou trať v Suchdole nad Odrou. Místní obchodníci se navíc obávali opavské konkurence.

Kde se vzalo tak časté jméno Dušek?

Dále jsme jeli kolem splavu v Žimrovicích. Není to dílo Weissshuhnovo. Splav v tomto místě byl vybudován již v 16. stol. Slezská básnička **Emilie Maria Gudrichová** napsala: „Žimrovice za splavem, jak v hnízdě seďu, okna chalup do kopců hledu“. Je to místo přirozeného vstupu do údolí Moravice a je odtud i jeden z nejpeknějších výhledů na hradecký zámecký komplex - Červený zámek, Bílý zámek, Bílou věž a hřeben Doubrav. S Doubravami je spojována legenda o setkání svatebních průvodů polského knížete **Mieszka I.** a **Doubravy Přemyslovny**, ale i legenda o skřítcích žijících v podzemí. Vzhledem k nedávnému objevu pozůstatků stříbrných dolů nad Kajlovcem může mít tato legenda i racionální základ. Její polský překlad jsem konzultoval s odborníky, zejména jsem chtěl potvrdit správný výraz pro skřítky žijícího v podzemí. Bylo mi sděleno, že nejvýstižnější je *duzsek* (dušek). Trošku mne to zarazilo. Vždyť Dušek je v Kajlovci nejčastější příjmení. Stříbrné doly v údolí Hradečané na stráni Slepětné jsou starší než tato dnes městská část Hradce nad Moravicí. Přesto mohli být její obyvatelé nazýváni podle

svých předchůdců horníků-skřítků (dušků) kutajících stříbro.

Legenda a báje od Mariánských luk

Hanuše i Mariánské louky jsou místem dalších legend a bájí. Naproti splavu, v Žimrovické skále, se má nacházet tajemný vchod do podzemí se spícím slezským vojskem. Známa je i legenda „O svatě studni“ na Hanuši. Na Mariánských loukách došlo k zázračné záchraně hraběnky **Marie Lichnowské**. Hanuše je spojována s dalšími osobnostmi - spisovatelkou **Machtildou von Lichnow**, právnickou **Marie Teresie** a ruským carem **Aleksandrem I.**, který v r. 1820 obdivoval na Hanuši chov ovcí Lichnowských.

Dávné česko-polské konflikty

Hradec má své místo i v česko-polských konfliktech a válkách v X. až XII. století. Od r. 990 do roku 1032 patřil ke státu Piastovců **Boleslaw Chrabrého** a **Mieszka II.** V r. 1039 český kníže **Břetislav** napadl Polsko a dobyl Hradec zpět. V r. 1060 polský král **Boleslaw II. Smělý** obléhal se svým vojskem Hradec, ale zdejší hrad Přemyslovců nedobyl. Utrpěl těžké ztráty a musel z Hradce odtáhnout. V r. 1132 český kníže **Soběslav I.** zničil polské vojsko, vypálil a vydrancoval Slezsko a také připojil Hradec k Moravě.

Bc. Vladimír Vícha

(pokračování příště)

BRANECKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Obecní úřad Branka u Opavy.
Redakční rada: Pharm. Dr. Tomáš Andryšek Ph.D.,
Mgr. Milan Bátor, Ing. arch. Jana Grodová
a Vladimír Vícha., tisk: OPTYS s.r.o.
Uzávěrka tohoto čísla byla 2. 9. 2013.

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA JE 10. 11.
Své příspěvky dodejte na Obecní úřad Branka u Opavy nebo pošlete e-mailem na adresu: obec@branka.eu